

Той накаралъ баща си да преименува сестритъ си, които по арбанашки обичаи тогава бѣха кръстени отъ гръцкитъ свещеници съ гръцки имена. Тѣй, най-малката му сестра Севасти станала, по негово настояване, Сжбка. Това име ѝ останало за винаги.

Въ каква атмосфера е попадналъ, въ Търново Иларионъ, личи отъ възпоменанията на П. Кисимовъ и Ф. Симидовъ.

Презъ време на неговото ученичество въ Търново се водѣли упорити борби противъ последнитъ гръцки владици, въ които участвували и ученицитъ отъ Главното училище. П. Кисимовъ описва подвизитъ имъ, въ които, явно е, учителитъ имъ ги насърдчавали. Последниятъ гръцки владика Григорий билъ кротъкъ човѣкъ и при все това ученицитъ му правили скандали въ църква. Българската община най-после му забранила да служи въ градскитъ църкви въ 1860 г., до като най-после презъ м. януарий 1867 г. той билъ изгоненъ отъ Търново; за малко време отишелъ да живѣе въ Арбанаси и най-после заминалъ за Цариградъ*).

Презъ ученичеството на Илариона въ 1862 г. избухнала „Х. Ставревата буна“, подготвяна въ Петропавловския манастиръ.

Въ Х. Ставревата буна участвували и арбанасчани. Двама отъ тѣхъ, Панайотъ Николовъ Балжката и Анастасъ Папазовъ били хванати отъ турцитъ и изпратени на заточение. Семействата Папазови и Драгостинови сж били много близки и дори малко роднински; кжщитъ имъ въ Арбанаси сж една срещу друга.

Тия политически събития, които ставали въ Търново и дори въ Арбанаси, предъ собствения домъ на Илариона и, въ които били замѣсени негови познати, роднини или съученици, не сж могли да не влияятъ на впечатлителната душа на Ила-

*) Гл. П. Кисимовъ, „Исторически работи“, кн. 3 и 4.